

Seinkarrierer etter pensjonsreformen

Seminar i Pensjonsforum 20. mai 2022

Tove Midtsundstad

Fafo Institutt for arbeidslivs- og velferdsforskning

Problemstillinger

- Hvordan ser seinkarrierene i privat sektor ut etter pensjonsreformen?
- Hvor lenge og hvor mye jobber de, når går de av og hvorfor?
- Hvor mange skifter jobb, arbeidsgiver og arbeidstilknytning?

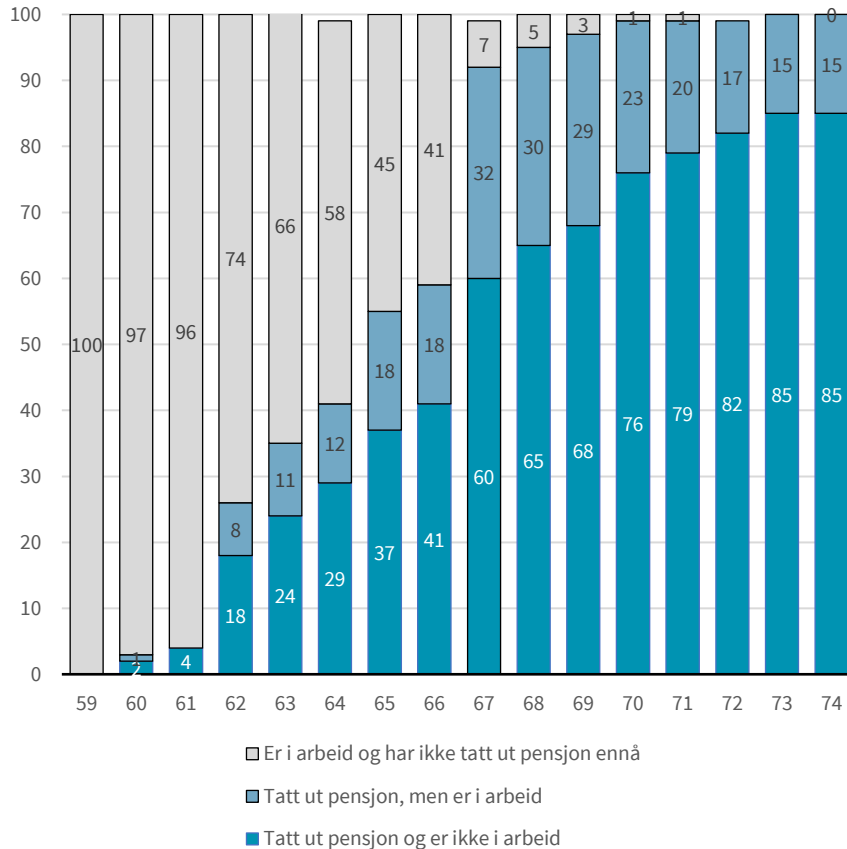
Data

- Surveyundersøkelse blant 5 kohorter arbeidstakere og pensjonister i privat sektor født i hhv. 1947, 1950, 1952, 1954 og 1957
- Alle var yrkesaktive som 60-åring og ble intervjuet da de var mellom 63 til 74 år gamle og enten pensjonister eller fortsatt yrkesaktive
- N=2 500 personer, 500 i hver kohort
- Svarprosent = 42
- Telefonintervjuene ble gjennomført av Respons Analyse mellom desember 2020 og april 2021

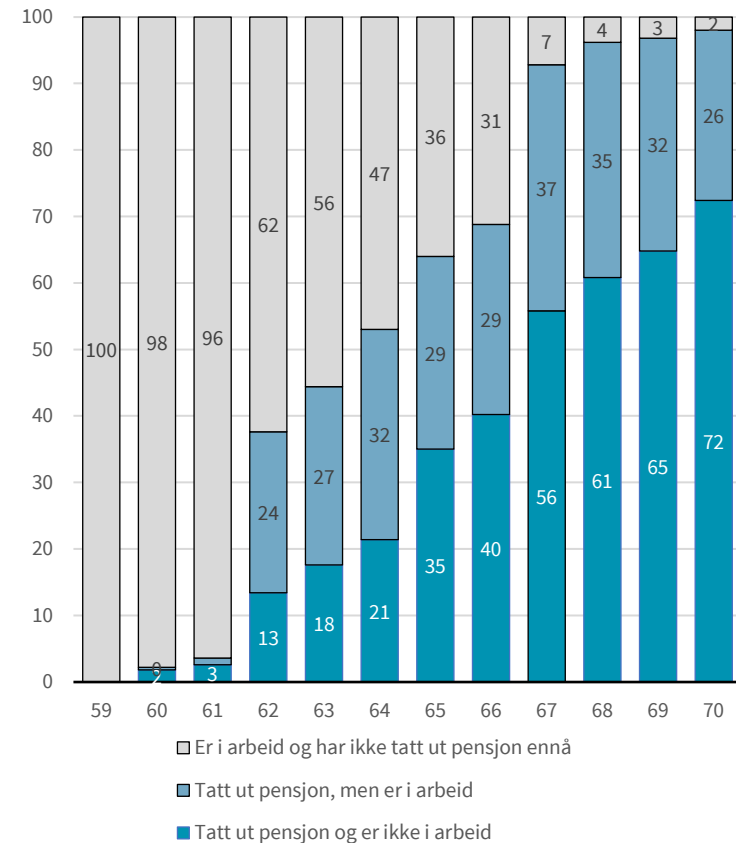
	1947	1950	1952	1954	1957
60 år	x	x	x	x	x
61 år	x	x	x	x	x
62 år	x	x	x	x	x
63 år	x	x	x	x	x
64 år	x	x	x	x	(x)
65 år	x	x	x	x	
66 år	x	x	x	x	
67 år	x	x	x	(x)	
68 år	x	x	x		
69 år	x	x	(x)		
70 år	x	x			
71 år	x	(x)			
72 år	x				
73 år	x				
74 år	(x)				

Arbeid og pensjonering før og etter reformen

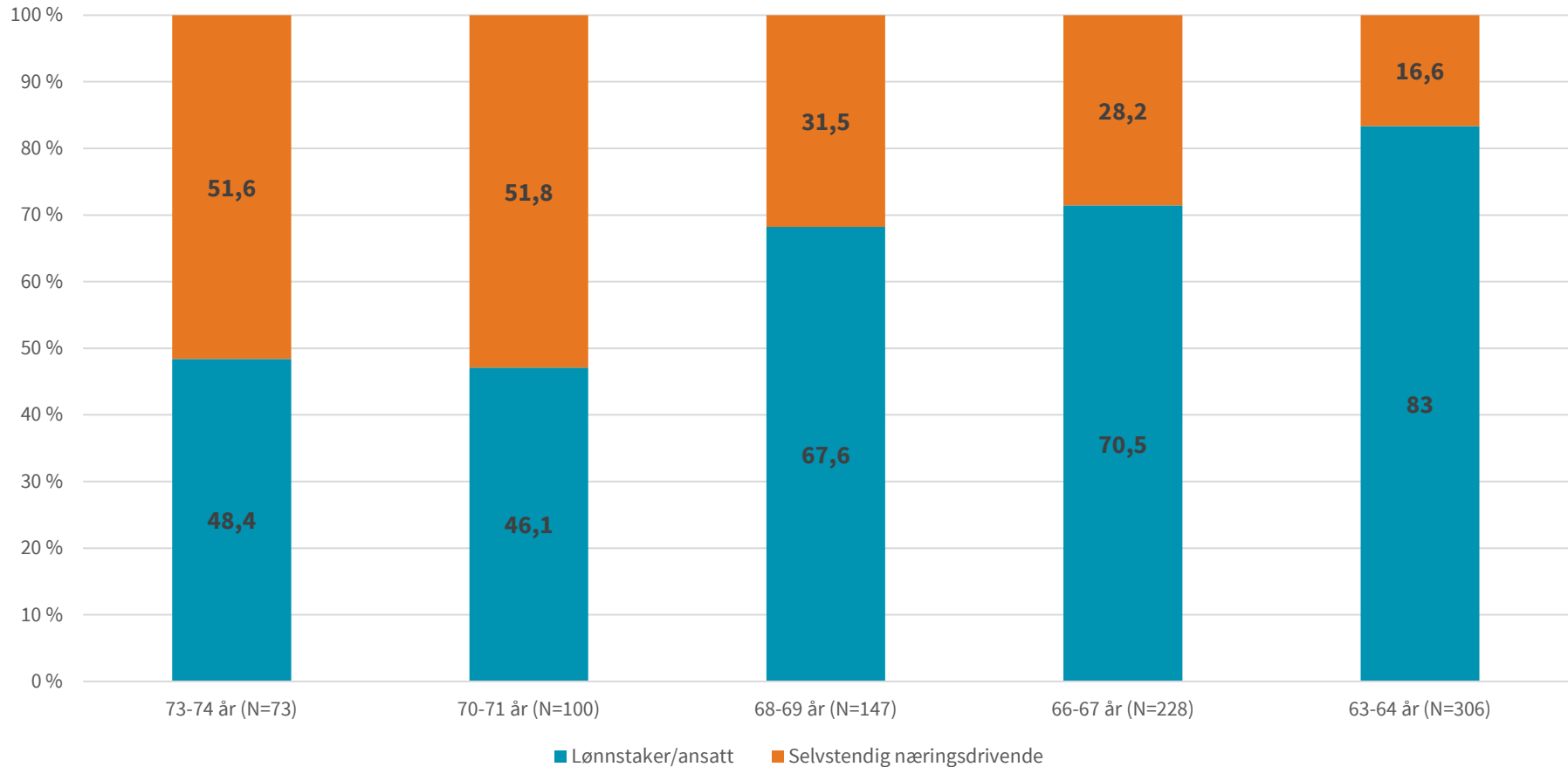
1947-kohorten

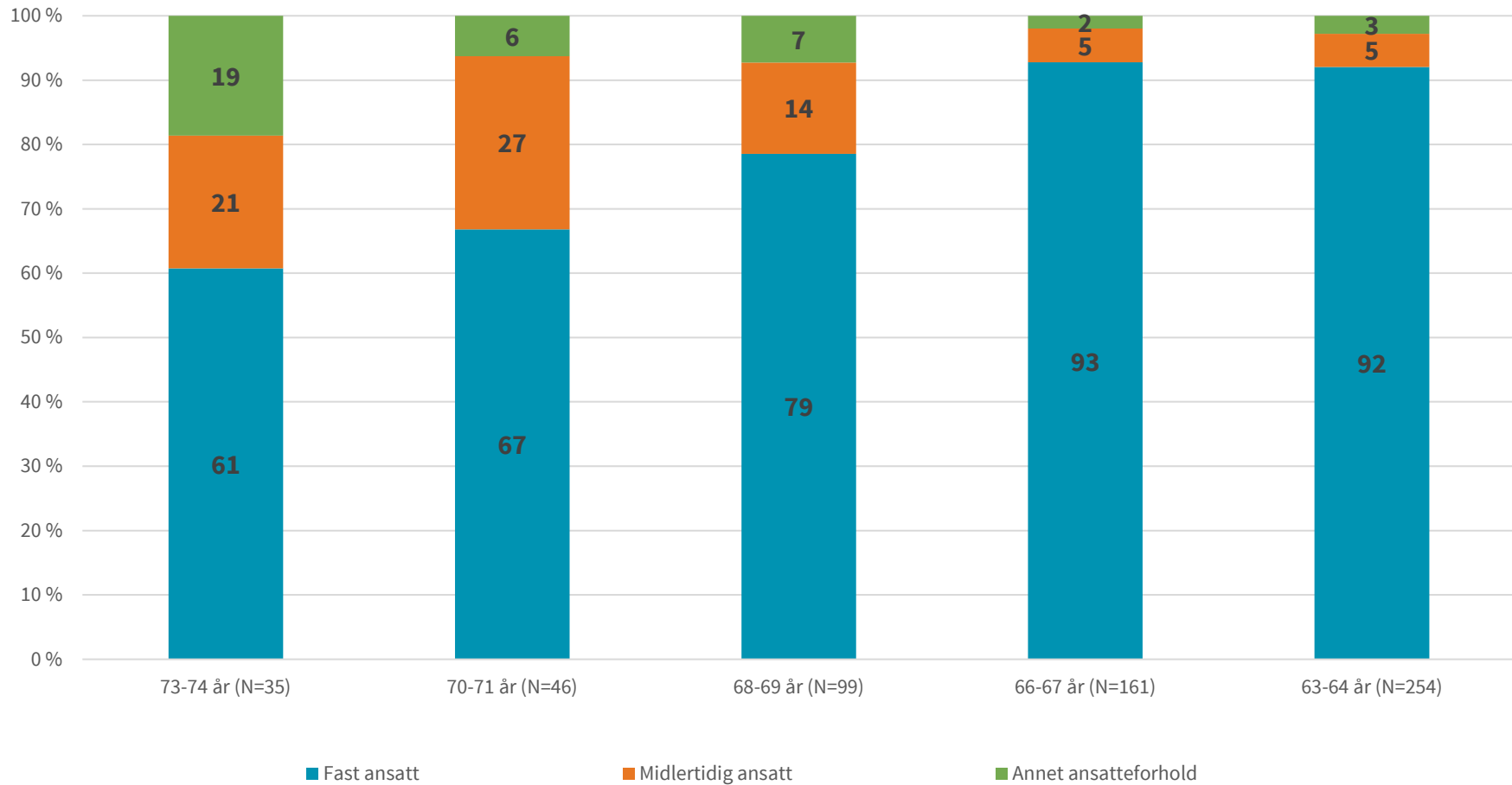
1950-kohorten

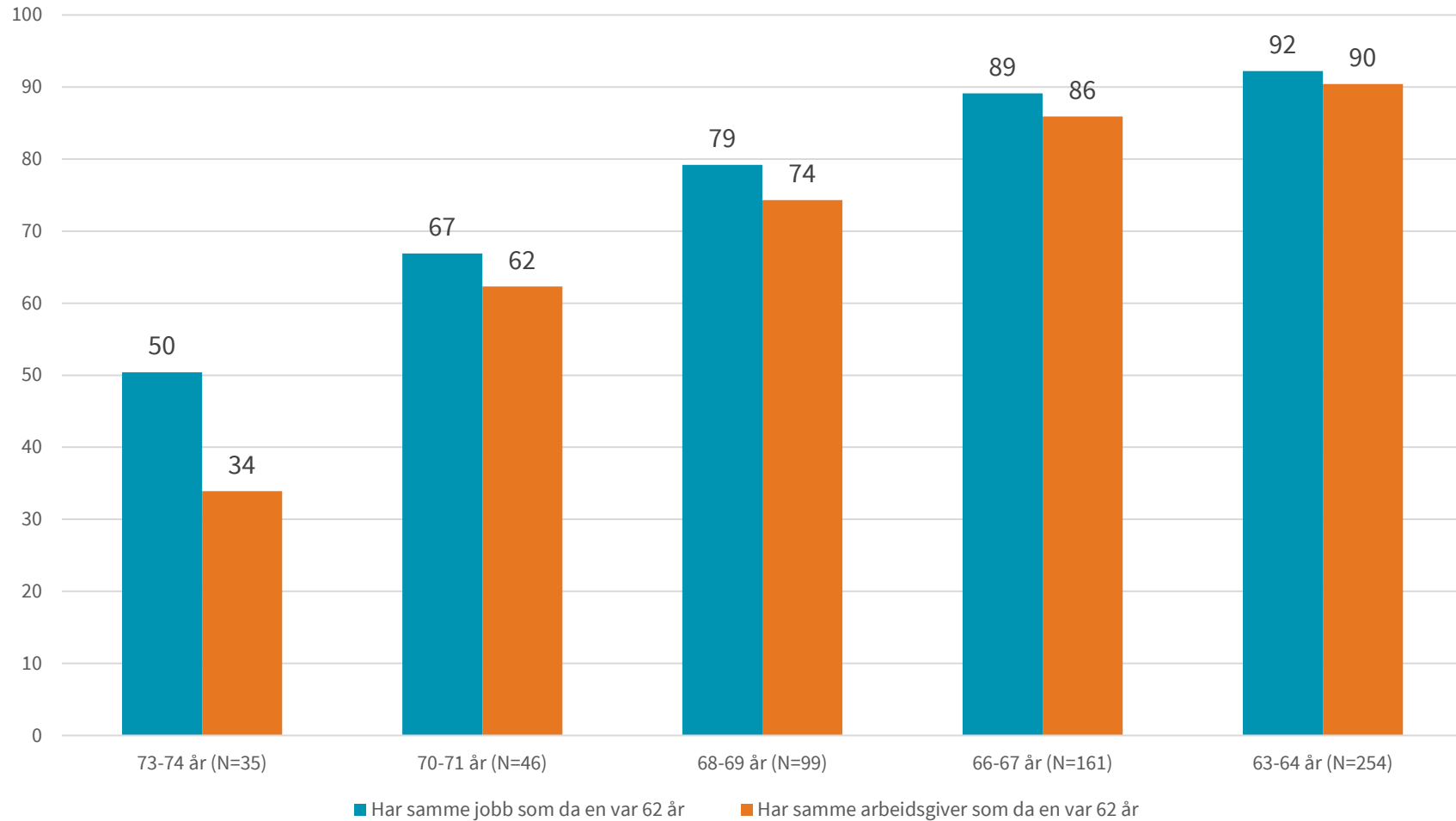
Selvstendige vs. ansatte etter alder

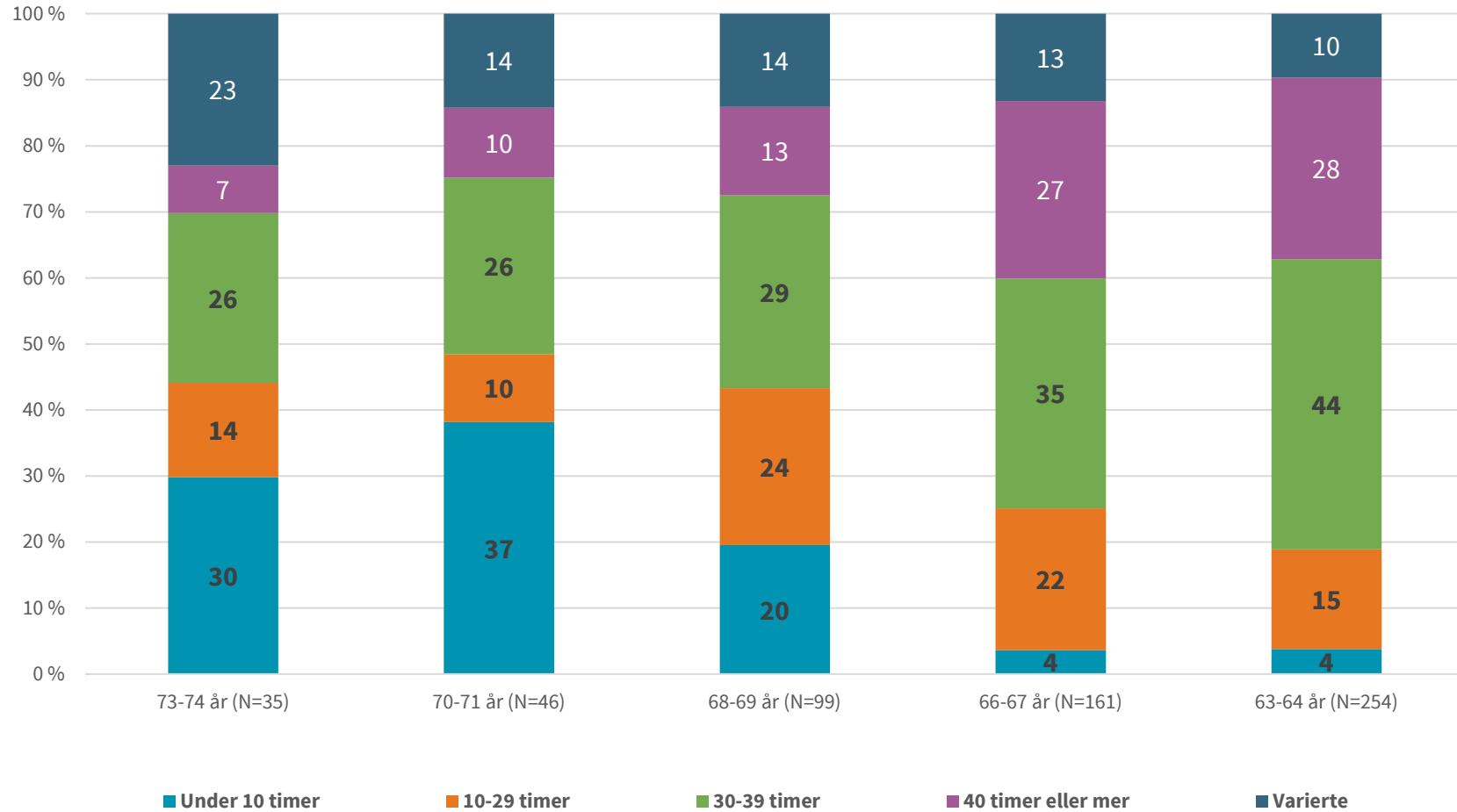
Arbeidstilknnytning (kun ansatte)

Skifte av jobb og arbeidsgiver (kun ansatte)

Arbeidstid (kun ansatte)

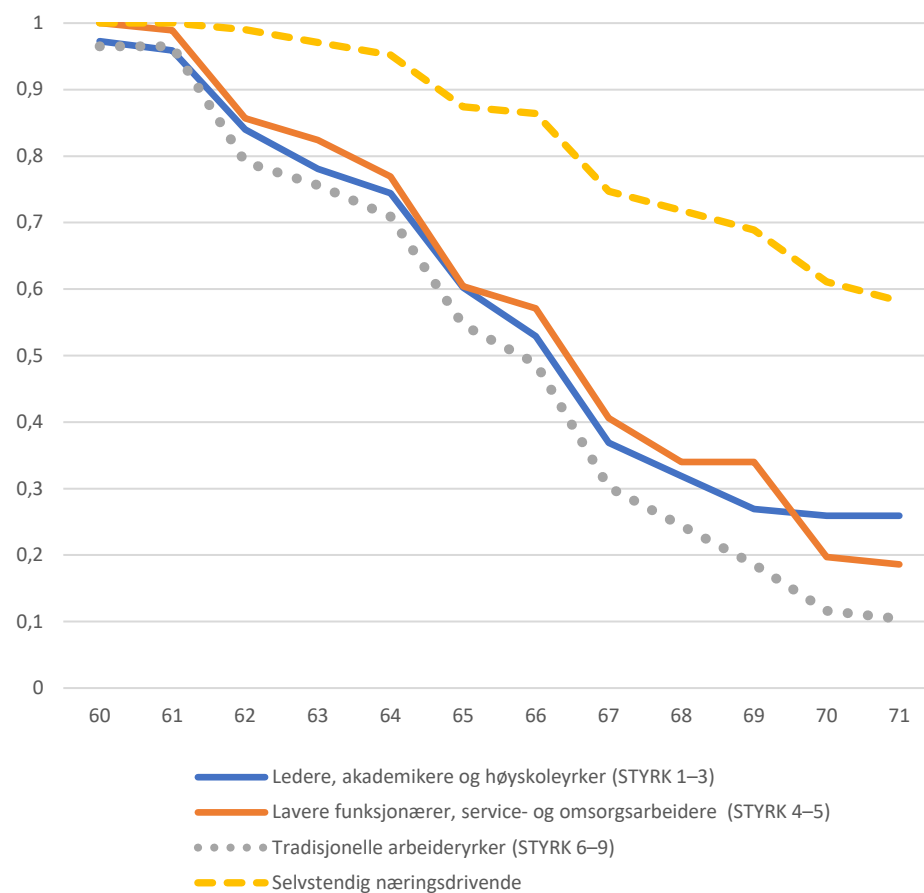

Seinkarrierer – avgangsmønster etter yrkeskategori

1947-kohorten

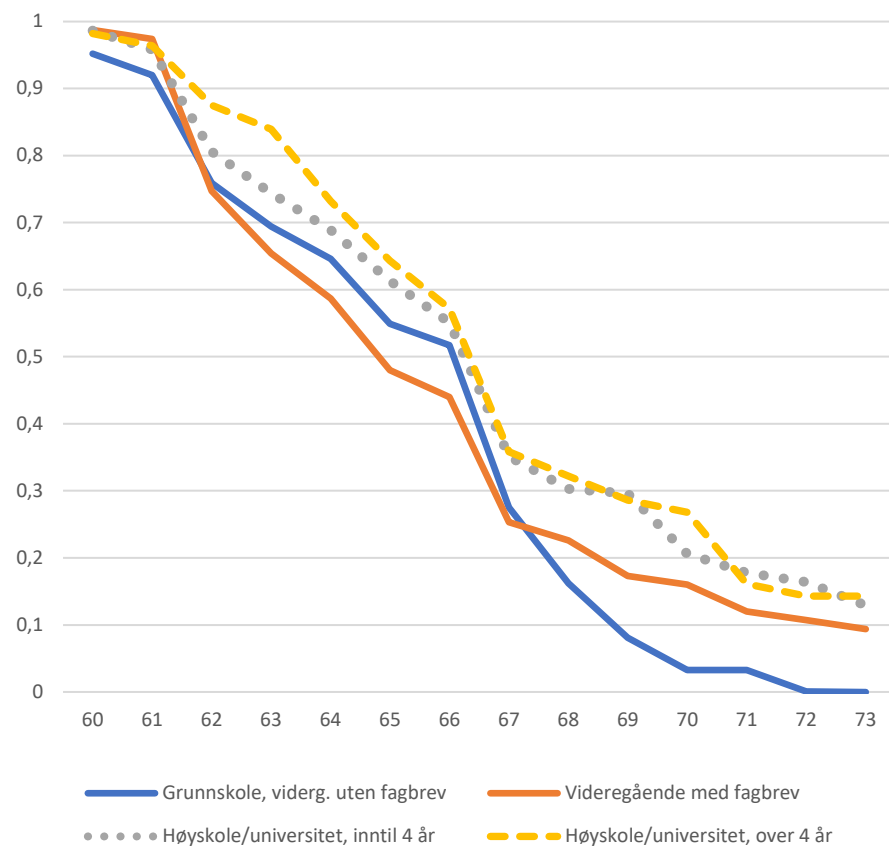

1950-kohorten

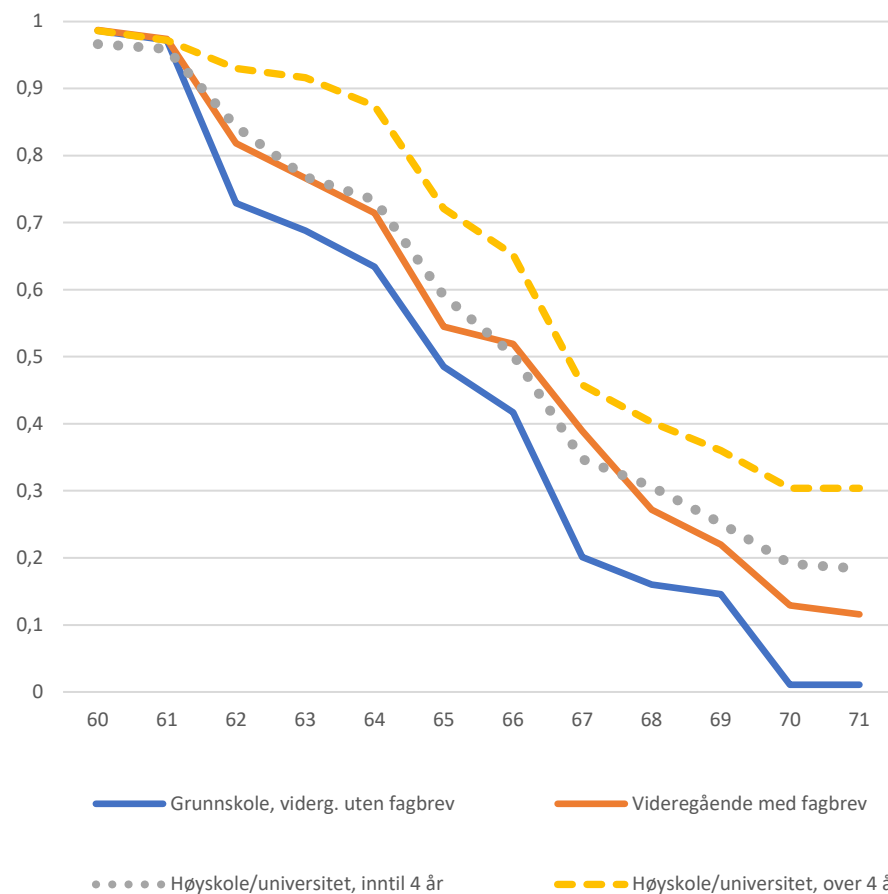

Seinkarrierer – avgangsmønster etter utdanningsnivå

1947-kohorten

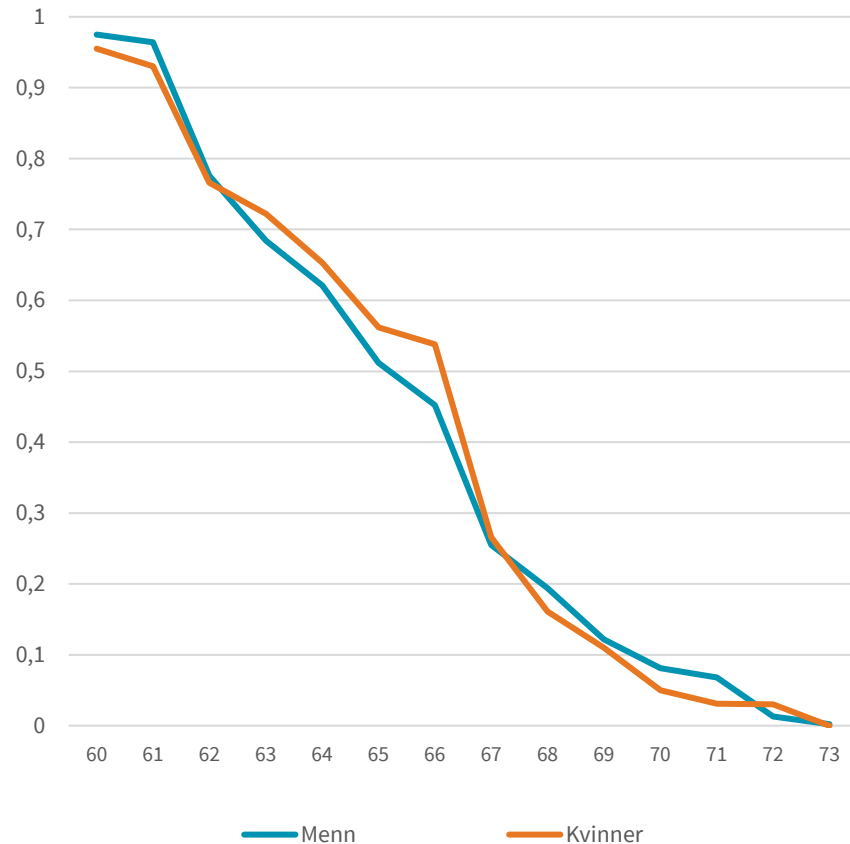

1950-kohorten

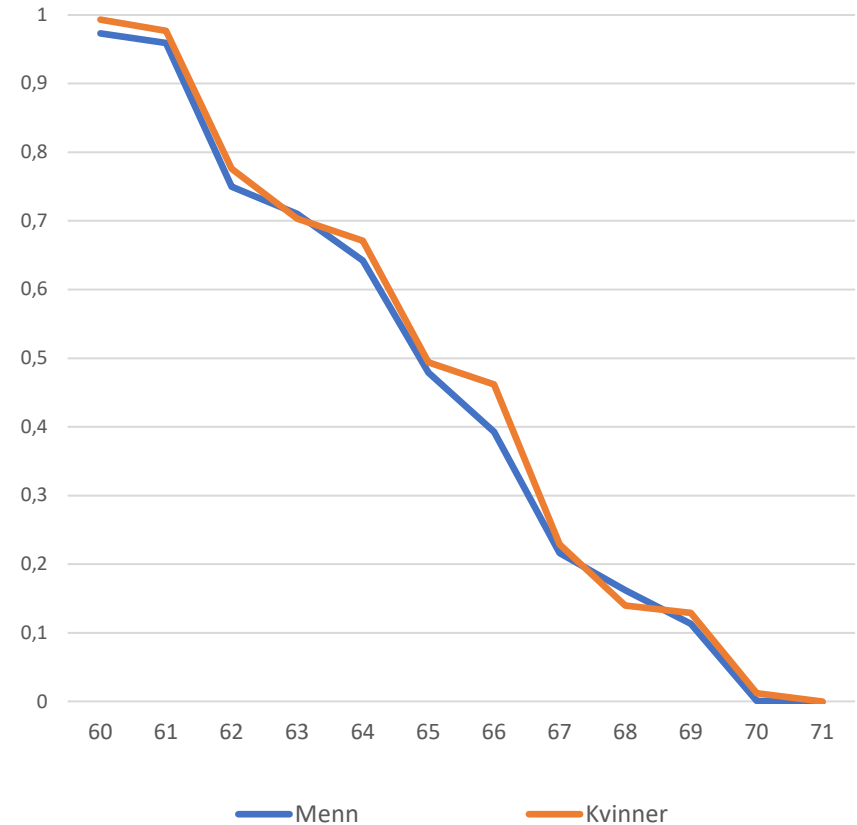

Seinkarrierer – avgangsmønster etter kjønn

1947-kohorten

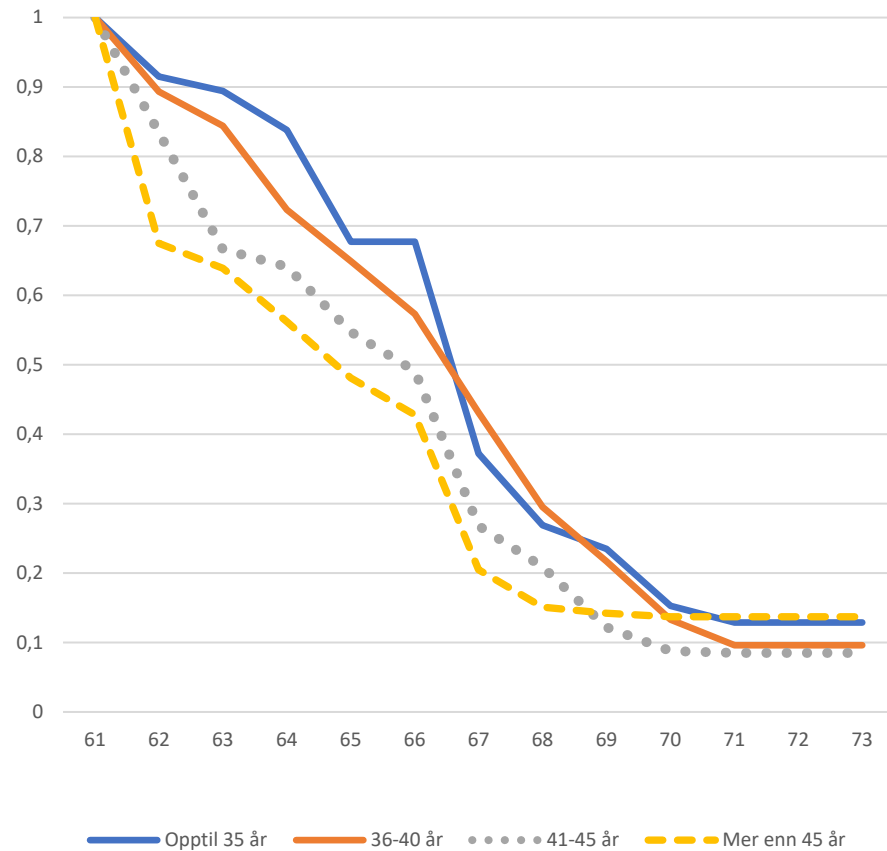

1950-kohorten

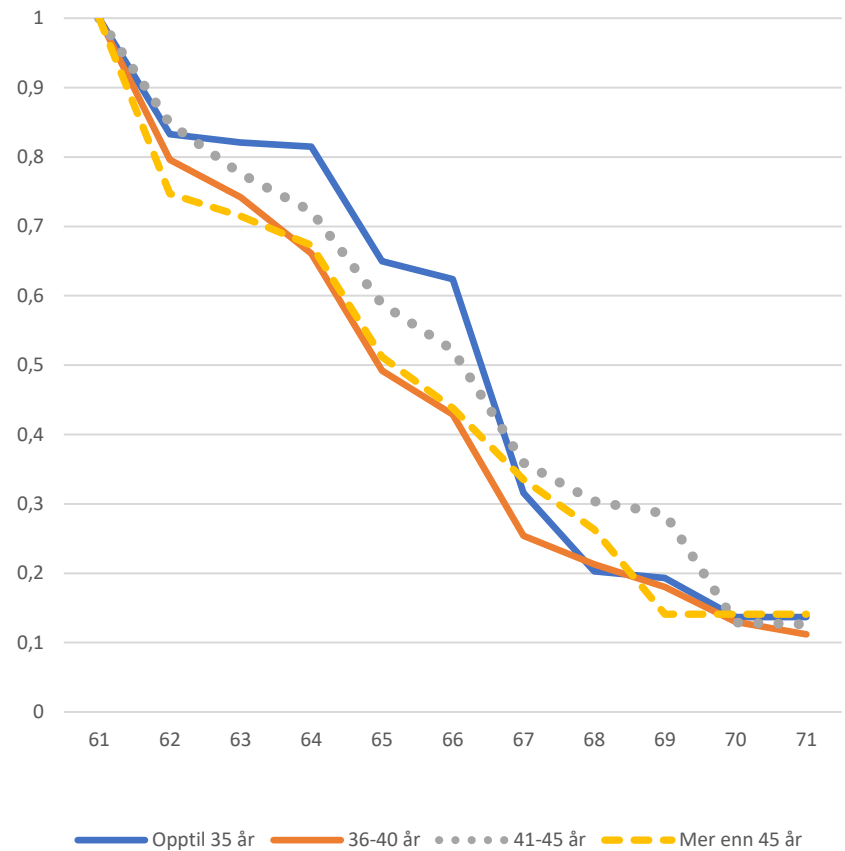

Seinkarrierer – avgangsmønster etter antall år i arbeid

1947-kohorten

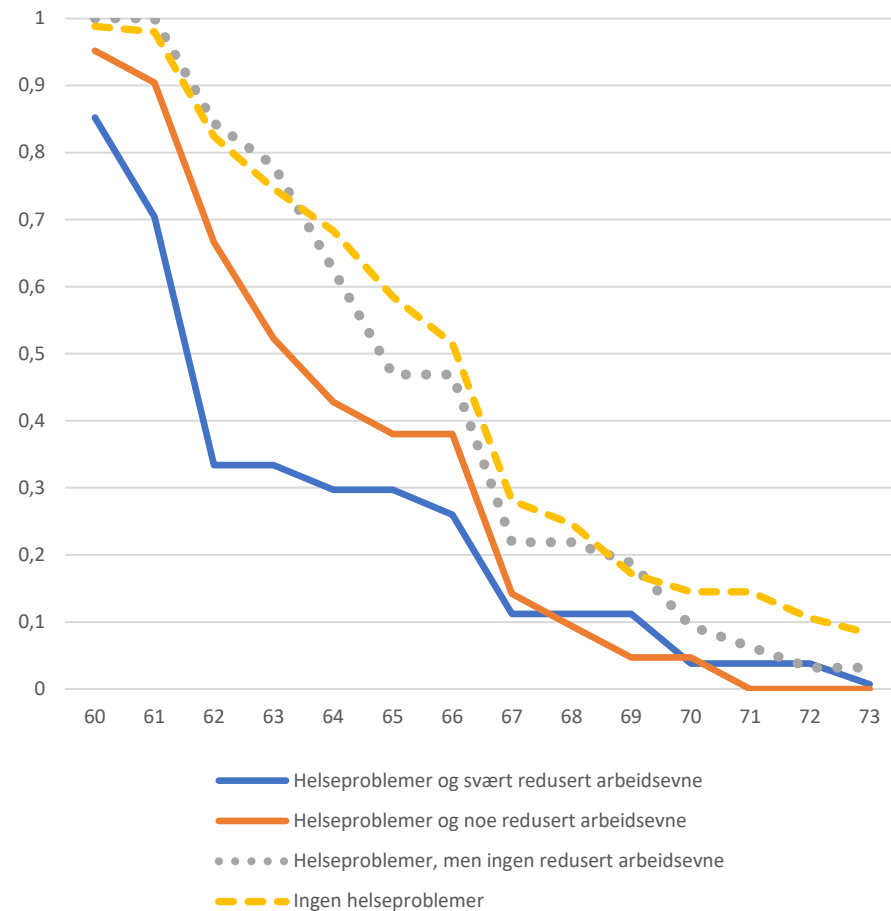

1950-kohorten

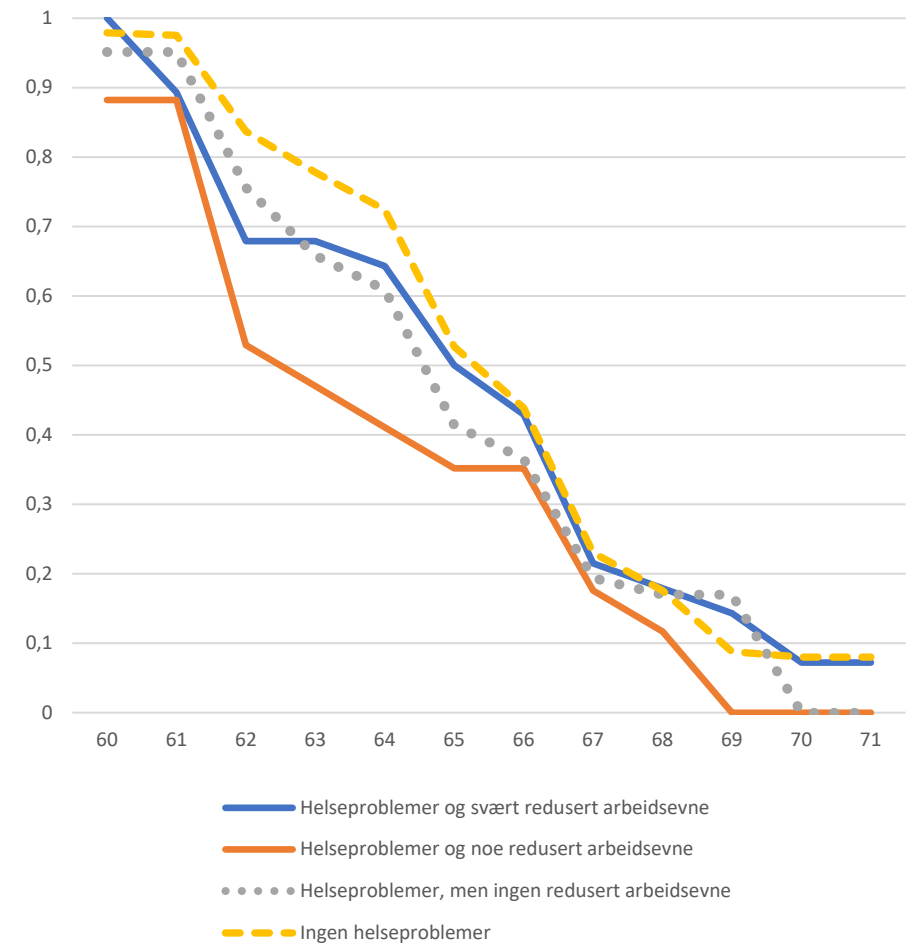

Seinkarrierer – avgangsmønstre etter helsesituasjon og arbeidsevne

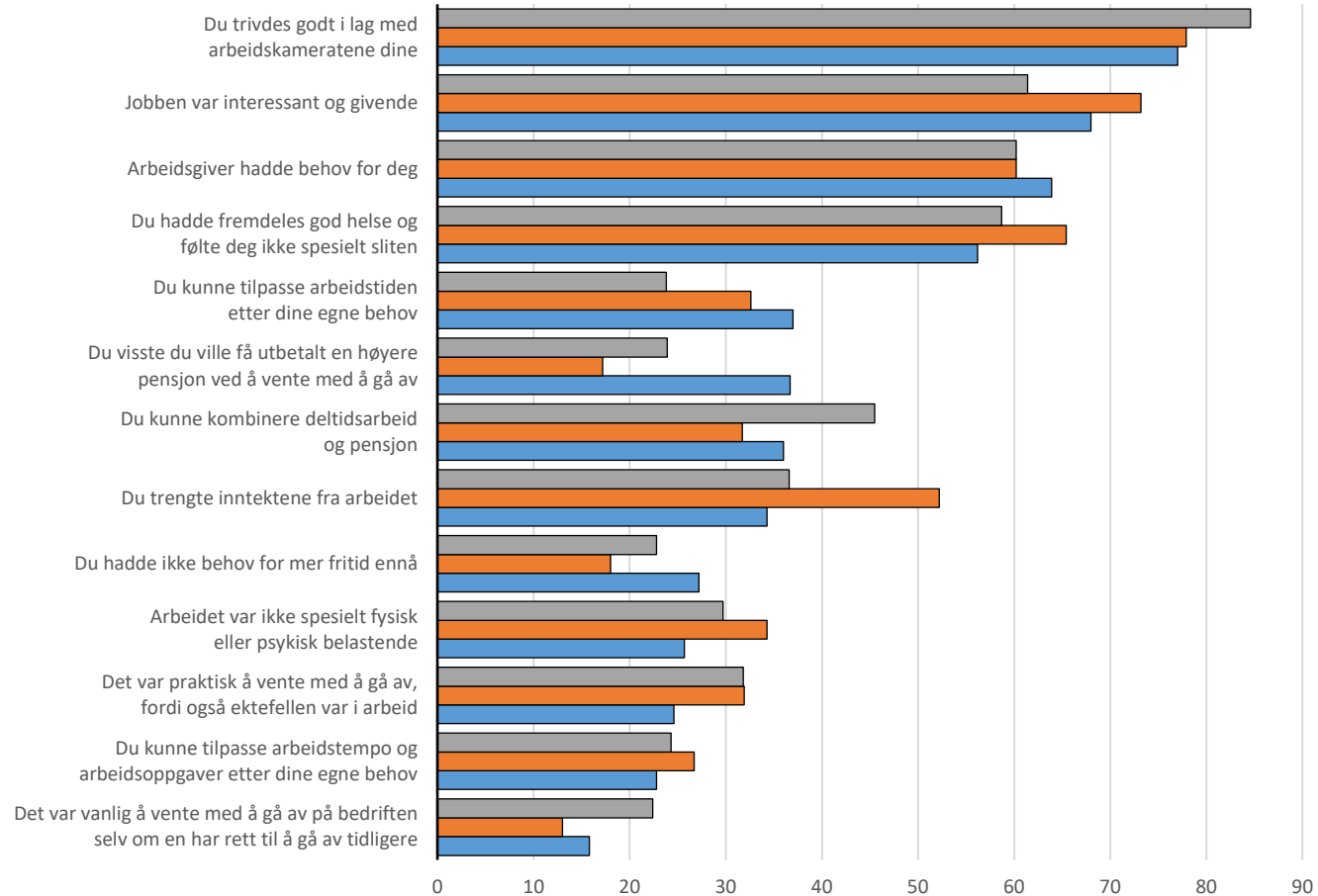
1947-kohorten

1950-kohorten

Hvorfor fortsette noen i arbeid?

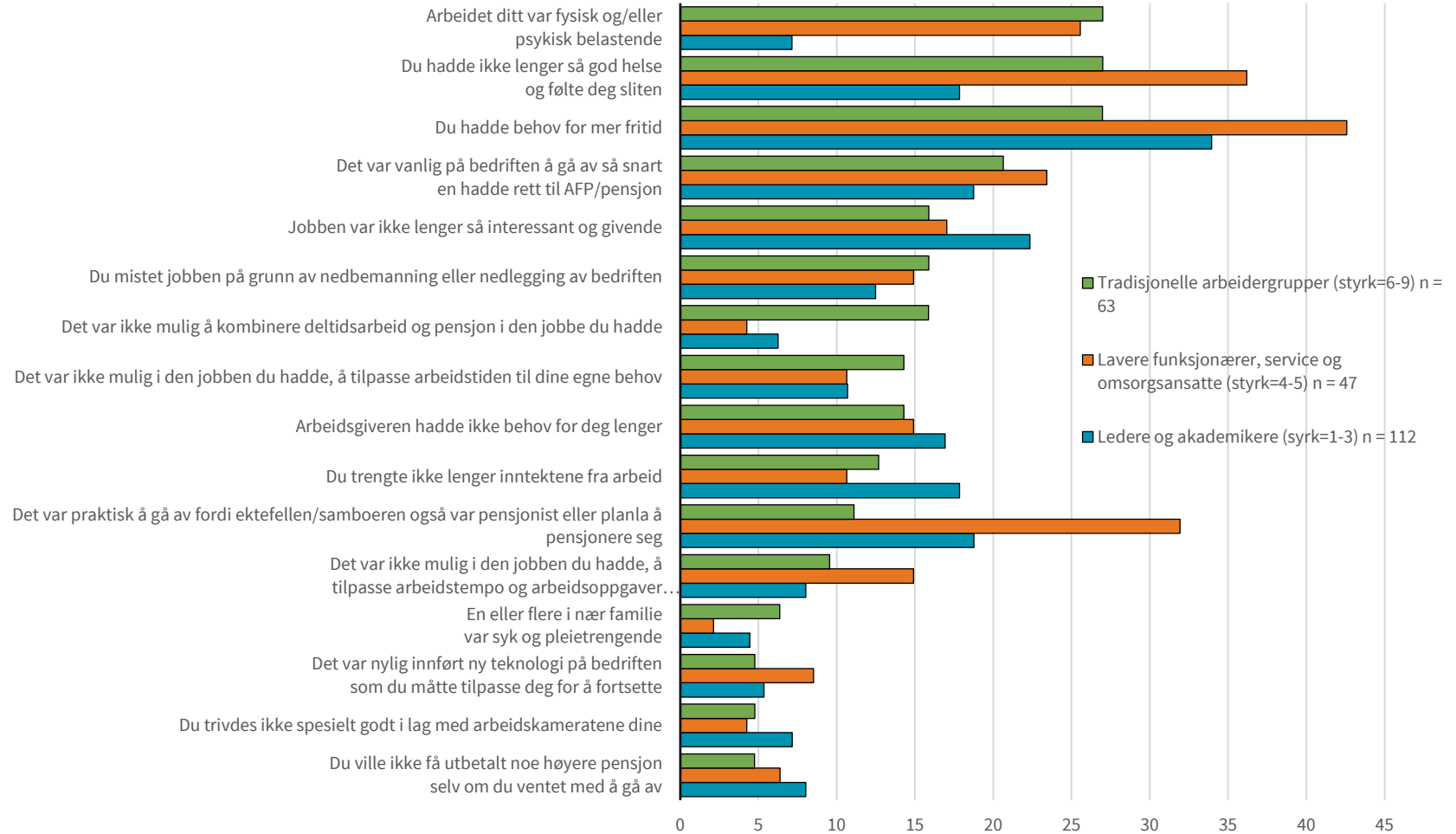

■ Tradisjonell arbeideryrker (STYRK = 6, 7, 8 og 9) n = 98

■ Lavere funksjonærer, service- og omsorgsansatte (STYRK = 4 og 5) n = 71

■ Ledere og akademikere (STYRK = 1, 2 og 3) n = 133

Hvorfor går noen av tidlig?

Oppsummert

- Flere står i jobb etter fylte 62 år og langt flere enn før kombinerer arbeid og pensjon
- 65 år ser ut til å ha blitt en ny, populær avgangsalderen for mange, i tillegg til 62 og 67 år
- Flest i arbeid etter 67 år finner en blant de selvstendig næringsdrivende (som alltid har vært det)
- Flertallet av dem som står i jobb etter fylte 62 år fortsetter i den samme jobben og hos den samme arbeidsgiveren
- Det er relativt få som skifter jobb eller arbeidsgiver tidlig i 60-årene, og hovedgrunnen for skiftet er at de har mistet den forrige jobben grunnet nedbemanning eller nedleggelse av virksomhet.
- Det er først etter fylte 67 år, og særlig 70, en ser en markant økning i andelen som har skiftet jobb/stilling og arbeidsgiver, jobber redusert og har en annen og løsere arbeidstilknytning.

Summa summarum - selv om en del oppgir å være yrkesaktive etter fylte 67 og sågar 70 år tyder analysene på at de aller, aller fleste tar ut pensjon og avslutter sin ordinære yrkeskarriere ved eller før de fyller 67 år. Jobber en etter 67 år er mange enten selvstendig næringsdrivende og kan i stor grad bestemme arbeidstid og arbeidsmengde selv, eller en er pensjonist med en deltidsjobb, en småjobb, et vikariat eller noen verv.

- Type arbeid, utdanningsnivå, antall år i arbeid og helse/arbeidsevne påvirker fremdeles avgangsmønsteret, men i mindre grad enn før
- Hovedbegrunnelsene for tidlig avgang er (som før reformen) - behov for mer fritid, helseproblemer/slitenhet og fysisk tungt arbeid – samt ønske om å koordinere avgang med partner/ektefelle og tap av interesse og motivasjon for jobben. 15 prosent gikk også av fordi de mistet jobben pga. nedbemanninger/nedleggelse av virksomhet
- Og hovedbegrunnelsene for å fortsette er (som før reformen) - at en trives i lag med arbeidskameratene, at jobben er interessant og givende, at helse er god og en ikke føler seg spesielt sliten og at arbeidsgiver fremdeles har behov for en. Nærmere én av fire begrunner det med at de trenger inntektene fra arbeidet for å klare seg økonomisk